

SOPAR DE TARDOR I GUARDONS DE SOCIS D'HONOR 2003

José Vicente CANDELA
Vocal en la Junta Directiva de l'IECBV

Una vegada més, tal com fem des de l'any 2000, els socis i les sòcies de l'IECBV, acompanyats d'amics i coneguts, ens vam reunir el dia 22 de novembre al voltant d'una bona taula per trobar-nos, parlar de les nostres coses i passar una bona estona junts, per compartir, en definitiva, la nostra visió del món que ens envolta i que, en molts aspectes, no ens agrada. En paraules de Bièl Sansano, president de la nostra entitat en aquells moments, «ens reunim per sentir-nos vius i recordar que el compromís cívic i cultural sempre va de la mà del compromís humà amb aquells i aquelles que comparteixen uns anhels i una mateixa manera de mirar i entendre el món, una mateixa manera de veure la terra i la gent». Però el Sopar de Tardor és també una ocasió per a distingir aquelles persones i entitats que amb el seu treball diari, de vegades discret i silenciós, estan contribuint a millorar el nostre entorn, a fer un món més respectuós, més solidari i més humà, persones o entitats que esdevenen un punt de referència per a tots nosaltres amb el seu treball rigorós, coherent i compromés. Es tracta de dues activitats de l'IECBV que, tot i ser diferents, conflueixen i es troben cada any a la fi del mes de novembre per fer-nos sentir qui som i cap a on anem, dues activitats que es complementen a la perfecció fins al punt que avui seria difícil imaginar l'una sense l'altra.

El punt de trobada ha tornat a ser, igual que ho fou l'any 2001, el restaurant Els Capellans de l'Hotel Hort del Cura d'Elx, un lloc privilegiat per la seua ubicació, envoltat de palmeres i jardins exòtics que ens apropen a un dels elements distintius del nostre poble i de la nostra cultura mediterrània, un lloc que, amb la complicitat de la nit i del bon menjar, afavoreix el contacte amb la gent. Hem de dir que els assistents (78 enguany) van ser molt puntuals; l'hora d'arribada estava prevista a les 21.00 h, per tal de dedicar un temps a les salutacions i a la conversa informal entre tots els qui allí ens trobàvem, una mena de «còctel sense beguda» en què l'ingredient principal era el valor de la paraula i la cali-

desa del contacte humà, un moment per a conèixer i saludar aquells amb qui anàvem a compartir taula i conversa seguidament.

Després d'aquest primer contacte en una sala contigua al menjador —una circumstància que alguns aprofitaren per consultar quins serien els companys de sopar— accedirem al saló, on ja ens esperaven les taules adornades amb plats apetitosos que, com deia un mestre de la gastronomia, «saben entrar pels ulls abans d'entrar per la boca». La disposició de les taules ens aportava ja una impressió de calidesa, taules redones no massa grans ni massa allunyades les unes de les altres, un saló de dimensions adequades al nombre d'assistents i, presidint l'entrada, una exposició de les darreres publicacions de l'IECBV (*LA RELLA* núm. 16, el Catàleg de l'Exposició «Una mirada al Baix Vinalopó» i dues postals amb imatges de la comarca). Una vegada que el nostre secretari va fer la salutació oficial, es donà inici al sopar. Entre plat i plat, entre copa i copa, la conversa anava desenvolupant-se de manera animada, en totes les taules regnava un bon ambient, cosa que es palpava i es notava quan hom feia una ullada a través dels diversos grups de comensals. Hem de dir que la distribució de les taules sempre es fa de manera reflexionada per tal que tothom hi estiga còmode i a gust, conjugant interessos i afinitats dels assistents. Vi blanc, vi negre, cava... i, a l'hora del café, tocava encetar la segona part de l'acte: el nomenament de nous socis d'honor de l'IECBV. Enguany, i seguint la tendència dels dos anys anteriors, l'IECBV ha volgut retre homenatge a una persona, en aquest cas una dona (per fi!, diran alguns), Remei Selva, directora de l'Escola d'Idiomes d'Elx, i a una entitat, la ONG Anawin que, des del Baix Vinalopó, finança i gestiona programes de cooperació i desenvolupament en països d'Amèrica Llatina i d'Àfrica.

La presentació de Remei Selva va estar a càrrec d'Assumpció Boix, professora, membre del STEPV i amiga personal de Remei, que, en un to amé i distés, ens va anar apropant la personalitat d'aquesta dona, la seua trajectòria personal i professional i els seus mèrits com a dona i com a treballadora, que la feien mereixedora d'aquesta distinció de Sòcia d'Honor de l'IECBV. Però amb l'homenatge a Remei també es volia distingir a tot l'equip directiu i de treballadors de l'Escola Oficial d'Idiomes d'Elx que, any rere any, no s'han cansat de reivindicar un lloc digne i en condicions per a desenvolupar el seu treball i que han passat massa temps en allò que s'anomena «locals provisionals», despullant la paraula provisional de tot el seu significat primitiu. La nostra homenatjada ha estat sempre el cap visible d'aquestes reivindicacions, d'aquesta lluita infatigable per a aconseguir allò que, en definitiva, és un dret: tenir un lloc en condicions on poder aprendre idiomes. I, justament ara, en el moment en què es traslladen a les noves instal·lacions (tot un somni que es fa per fi realitat), és quan l'IECBV vol reconèixer aquesta tasca constant i ferma d'una directora que sempre ha sabut estar al seu lloc, tant en els moments en què s'havia de discutir amb

l'Administració educativa com quan s'han hagut de resoldre els problemes interns de funcionament de l'Escola, una persona que va ser definida per Assumpció Boix com «nerviosa i impulsiva però molt reflexiva abans d'actuar, clara en les seues decisions i capaç de fer tot allò que cal per tal d'aconseguir el que es proposa», sense oblidar tampoc la seua condició de dona, arrelada a la seua terra, que des de sempre (fins i tot en els difícils temps de la dictadura) ha viscut «en primera persona» la lluita de les dones per portar una vida independent i ocupar càrrecs de responsabilitat sense deixar per això de ser mare. Com deia Assumpció Boix, les experiències i el testimoni de Remei ens han de servir per a veure'ns a nosaltres mateixos reivindicant les llibertats polítiques o defensant l'escola pública. La presentació de Remei Selva finalitzà amb una entrevista graciosa i, de vegades, un punt indiscreta que posà a prova la seua capacitat d'improvisació. A continuació Remei va rebre un diploma de l'IECBV en què es manifestava el nostre agraïment per «la seua contribució com a docent i defensora de l'ensenyament públic i de qualitat a la nostra comarca des de la seua responsabilitat com a directora de l'Escola Oficial d'Idiomes d'Elx». Després de la intervenció de Remei Selva, que va agrair aquesta distinció (era la primera vegada que algú reconeixia públicament el seu treball) i va remarcar que, segons el seu parer, hi havia altres persones que la mereixien més, vam passar a la segona part de l'acte.

Taula presidencial amb el president i socis d'honor guardonats aquest any.

Ara arribava el torn de retre homenatge a ANAWIN. Va ser Emilio Martínez, metge i actual regidor d'Urbanisme de l'Ajuntament d'Elx, l'encarregat de presentar aquesta ONG que té la particularitat d'haver

nascut a Elx i estar formada fonamentalment per gent de la nostra comarca, una gent que, a més de les seues ocupacions habituals (molts dels seus membres estan vinculats a la sanitat), treballen, tal com deia el seu presentador, «per la sostenibilitat dia a dia i de manera directa, finançant i gestionant des d'ací, des del Baix Vinalopó, programes de cooperació i desenvolupament que són duts a terme en diferents països d'Amèrica Llatina (Perú, Argentina, Nicaragua, Hondures, El Salvador, Cuba) i d'Àfrica (Sàhara, Guinea Bissau)». L'exemple d'Anawin és també l'exemple de moltes ONG que contribueixen a resoldre problemes als quals els poders oficials no donen solució o no presten l'atenció adequada. No hem d'oblidar que una de les tasques principals d'Anawin és treballar per la salut dels menys afavorits, portant els mitjans humans i tècnics allà on més calen, als pobles menys desenvolupats on la sanitat encara no constitueix una prioritat i on la manca de personal especialitzat i d'infraestructures condiciona el benestar de la gent. Per tot això, l'IECBV ha volgut fer aquest reconeixement i ha agraït a Anawin, segons consta en el text del diploma, «el seu treball solidari i generós de cooperació amb els pobles més deprimits d'Amèrica i d'Àfrica mitjançant la transferència de recursos i tecnologia per al creixement autònom de les comunitats més necessitades». La seua presidenta, Maria Luisa Martínez, va arreplegar aquesta distinció i donà les gràcies a l'IECBV per haver reconegut la tasca que tots porten endavant en aquesta ONG i que, sens dubte, constituirà un nou estímul per a seguir treballant en la mateixa línia, fomentant la solidaritat, la sostenibilitat i l'equitat entre els pobles, però sobretot millorant la seua qualitat de vida i el seu estat físic.

Finalment, i ja per tancar l'acte, el president de l'IECBV va intervenir per saludar els presents i fer un resum de les activitats desenvolupades al llarg de l'any 2003, entre les quals destacà el cicle de conferències sobre la vaga del calcer del 1903, l'exposició fotogràfica «Una mirada al Baix Vinalopó» amb totes les activitats paral·leles que es realitzaren, i la publicació del núm. 16 de la revista *LA REL·LA*, l'anuari de l'IECBV. Com va dir Biel, ha estat un any molt intens per a l'IECBV, que acabem amb la satisfacció de la bona acollida i el ressò que han tingut totes les activitats organitzades. Biel Sansano aprofità l'ocasió per a acomiadar-se de tots, ja que al gener deixaria el càrrec de president de l'entitat, que ha exercit en els últims anys.

En acabar els actes protocol·laris arribà el moment de passejar lliurement per les diverses taules, saludar els amics i conversar amb tots aquells que, any rere any, ens trobem al Sopar de Tardor. Bon humor, riure, comentaris sobre temes diversos, salutacions i acomiadaments serviren per a posar fi a una activitat ja institucionalitzada en la nostra entitat i que, curiosament, és una de les que té més poder de convocatòria, i és que cal no oblidar que el bon menjar i la bona conversa sempre han anat de la mà. Us esperem a tots enguany en el V Sopar de Tardor.

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DE L'IECBV DE L'ANY 2003

Hèctor CÀMARA I SEMPÈRE
Secretari de l'IECBV

L'any 2003 ha estat, per a l'Institut d'Estudis Comarcals del Baix Vinalopó, un any ple d'activitats i de grans projectes. Any rere any la programació de la nostra associació demostra una capacitat d'organització i un dinamisme cultural bastant elevats; enguany, aquesta programació ha estat estructurada al voltant de dues activitats principals: d'una banda, el cicle de conferències que commemoraven el centenari de la vaga d'espardenyers de l'any 1903 i, d'una altra banda, l'exposició fotogràfica «Una mirada al Baix Vinalopó».

El cicle de conferències, quatre en total, que es va dur a terme a l'aula de cultura de la CAM d'Elx, tingué com a eix temàtic el centenari de la vaga del 1903 i va ocupar tot el primer semestre. Cadascuna de les conferències ofería un apropament a aquest fet des d'una perspectiva diferent. La primera, a càrrec del Dr. Francisco Moreno i amb el nom «La huelga de Elche de 1903 y el movimiento obrero en la sociedad ilicitana de hace cien años», impartida el 5 de març, remarcava el punt de vista polític i l'associacionisme. El 27 de març, el Dr. Miguel Ors posava damunt la taula la perspectiva social amb la conferència «Crònica de la societat il·licitana de 1903». El Dr. José Antonio Miranda en féu la tercera el 6 de maig amb el nom «Situación económico-social de Elche al inicio del siglo XX», i hi introduí la problemàtica econòmica de començament de segle. Finalment, a l'entorn de les activitats de l'Escola d'Estiu d'Elx, el dia 2 de juliol el professor Vicent M. Boix parlà sobre «L'Educació a Elx fa cent anys». Aquest cicle de conferències es va cloure el dia 6 de novembre amb la taula redona «Cultura, economia i salut a Elx fa cent anys», a càrrec del Dr. Martín Sevilla, el Dr. Joan Castaño i Emilio Martínez.

Al primer semestre també es van dur a terme dues conferències, en aquest cas per a estudiants, que tingueren lloc a l'IES Sixto Marco

d'Elx: el 12 de març «Recursos hídricos no convencionales: desalación. Impactos ambientales», a càrrec del professor Carlos Arribas, i el 30 d'abril «Radiacions electromagnètiques i salut (mòbils, electrodomèstics, línies d'alta tensió...)», a càrrec del catedràtic de la Universitat d'Alacant Albert Gras. El 6 de juny es va presentar a la Casa de Cultura de Guardamar LA RELLA 15.

El segon semestre tingué com a màxim referent l'exposició fotogràfica «Una mirada al Baix Vinalopó», dels fotògrafs Paco Cascales, Andreu Castillejos i Rubén Sempere, amb textos dels geògrafs Margarita Boix, Vicente Gozávez, Juan Antonio Marco, Salvador Palazón i J. Fernando Vera, dels historiadors Joan Castaño, Cayetano Mas, Tina Pastor i Joaquim Serrano, de l'economista Josep Antoni Ybarra i de l'arquitecte Andreu Martínez. Es va exhibir de l'1 al 20 d'octubre a la sala d'exposicions de la CAM-Obra Social a Elx i, del 3 al 23 de novembre, a la sala d'exposicions de la Casa de Cultura de Guardamar. Com a activitats complementàries es va organitzar un concurs de fotografia per a estudiants de secundària i, el 15 d'octubre, una conferència a càrrec dels professors Fernando Vera i Andreu Martínez amb el nom «Urbanisme, turisme i litoral en el Baix Vinalopó» a l'aula de cultura de la CAM a Elx. Els professors Alfred Garcia, José Luis León i José Vicente Candela van elaborar un quadern didàctic per als estudiants de secundària que visitaren l'exposició amb el seu institut.

L'altra activitat important del segon semestre va ser la presentació, el dia 12 de novembre al Centre de Congressos «Ciutat d'Elx», del núm. 16 de LA RELLA, l'anuari de l'IECBV. Aquesta presentació va estar a càrrec de Vicent Sansano, director de la revista, i del regidor de cultura de l'Ajuntament d'Elx. El professor Vicent Ibiza ens va oferir la conferència «Dona i art». El 20 de novembre aquesta publicació va ser presentada a la Casa de Cultura de Crevillent.

Des de l'any 2000 l'IECBV celebra el Sopar de Tardor, al voltant del 21 de novembre, per commemorar la data en què el Consell d'Elx, reunit a l'església de Santa Maria cap a l'any 1304, va retre fidelitat a Jaume II, en la persona de n'Artal de Huerta, i va lliurar-li la vila, amb la qual cosa les terres del Baix Vinalopó van incorporar-se de dret al Regne de València. El Sopar de Tardor és, en paraules de l'expresident Biel Sansano, «la nostra festa social anual, un punt de trobada, de conversa i de relació entre tots els qui treballem en primera línia i la resta de socis i sòcies de l'entitat». L'IECBV aprofita aquesta vetllada per nomenar els socis d'honor, que l'any 2003 van correspondre a Remei Selva, directora de l'Escola Oficial d'Idiomes d'Elx, i la ONG Anawin.

Aquest sopar va tenir lloc al restaurant Els Capellans de l'Hort del Cura, a Elx, amb una assistència molt nombrosa.

Per finalitzar aquest repàs de les activitats de l'IECBV durant l'any 2003 hem de fer referència a la tasca administrativa, que moltes vegades és desconeguda: la nostra associació es va adherir a diverses iniciatives cíviqes, com ara al «Compromís pel Valencià», promogut per la Federació d'Escola Valenciana, en que es presentaven cinquanta mesures per a la normalització de la llengua al País Valencià, o a la proposta presentada per l'Associació per la Llengua El Tempir a fi que l'Ajuntament d'Elx reconega, en forma d'homenatge, la figura de Josep Lluís Barceló, o a la iniciativa de l'Institut Interuniversitari Joan Lluís Vives d'adhesió al comunicat de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana en contra de l'acord de la Comissió d'Ordenació Acadèmica del Ministeri d'Educació, en què l'ensenyament de la nostra llengua a les escoles oficials d'idiomes de tot l'Estat es divideix en dos ensenyaments diferenciats, amb els noms de català i valencià.

Junta directiva al tradicional dinar d'estiu. Juliol de 2003.

D'altra banda, i en consonància amb l'esperit crític que han de fomentar associacions com la nostra, el 18 de novembre es va presentar al registre de l'Ajuntament d'Elx un informe en què es demanava la recuperació dels dipòsits de l'aigua de l'Alcoraia, la conservació íntegra de la plaça de Baix com a conjunt arquitectònic i urbanístic

de gran interès, després que haguera estat amenaçat amb l'enderroc d'un edifici modernista, i informació sobre la localització i l'estat de conservació de la creu del terme del camí d'Alacant, traslladada del museu del parc municipal després que aquest edifici haja estat dedicat a centre de visitants.

Tot el que hem relacionat, juntament amb les reunions mensuals de la Junta Directiva, conforma, en línies generals, el pla d'activitats i les diverses tasques que l'IECBV va dur a terme al llarg de l'any 2003. Com a valoració final, podem dir que hem d'estar orgullosos de la capacitat d'organització que ha demostrat la nostra l'associació en fer-se càrrec d'un gran nombre d'iniciatives.